

Motion till riksdagen 2008/09:C414

av **Dan Kihlström (kd)**

Vattennivåförändringar i Vänern

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omprövningar av vattendomar.

Motivering

Vänern är Sveriges största sjö och en viktig vattentäkt för många människor. Klimatscenarierna visar entydigt på att klimatet i framtiden kommer att bli varmare, men när det gäller nederbörden skiljer de sig åt. Enighet råder dock kring att nederbörden kommer att öka i Västsverige med risk för stora översvämningar i Vänern som följd.

År 2005 tillsattes en utredning som skulle kartlägga det svenska samhällets sårbarhet för globala klimatförändringar samt se till de regionala och lokala konsekvenserna. I delbetänkandet *Översvämningshot – risker och åtgärder för Mälaren, Hjälmaren och Vänern* kom man fram till att en ökad risk för översvämningar i högsta grad påverkar verksamheten runt Vänern. Det finns idag en omfattande bebyggelse runt Vänerns och Götaälvdalens stränder, och i riskområdet för översvämningar bor cirka 300 000 personer. Ett flertal större vägar, Europavägar samt riksvägar löper utmed eller passerar i närheten av Vänern, och det är stor risk för att dessa vägar kommer att skadas av eventuella översvämningar. Förstörda vägar påverkar transporter som i sin tur påverkar näringsidkare, men även näringsidkare vars huvudsakliga inriktning är lantbruk och skogsbruk kommer att drabbas av stor förstörelse när skördebortfall och tillväxtförlust under, i värsta fall, flera år i följd blir en konsekvens av översvämningar.

Med ett varmare klimat och mer nederbörd blir höga tappningar av vattenståndet i Vänern mer frekventa, detta i sin tur leder till ökade flöden i Göta älv där området redan idag är mycket känsligt.

Fel! Okänt namn på

Problemet med översvämningar som drabbar boende är till stor del ett kommunalt ansvar eftersom det regleras i plan och bygglagen (PBL), så ska det också vara. Kommunerna vet bäst var det finns risk för översvämningar och ras och ska även fortsättningsvis ha beslutanderätten. Men problem uppstår när konsekvenserna är större än kommungränserna. Därför behövs det ett övergripande ansvar som kan tas av en myndighet som naturligt ser till helhetsperspektivet.

I slutbetänkandet från Miljöbalkskommittén 2002 *Miljöbalken under utveckling, ett principbetänkande* ansåg man det ej nödvändigt med omprövningar av vattendomarna och därför blev det ej aktuellt med en utredning av regelverket. Emellertid finns det anledning för regeringen att ta initiativ till ändringar av miljöbalken så att gamla vattendorar kan ändras i syfte att förebygga översvämningar.

I oktober 2007 kom Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande *Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter*. Här tar man upp vikten av att ändra regleringsstrategi för att minska risken för översvämningar. Utredningen föreslog även att en frivillig överenskommelse ska kunna ske mellan staten och Vattenfall AB om att öka tappningen från Väneren. Även om detta är ett steg i rätt riktning löser det inte problemet att öka avtappningsstrategin inom ramen för vattendomarna. Ökade flöden är ett problem som inte kommer att försvinna med tiden. Effekterna av klimatförändringarna är ett faktum, och därför krävs att vattendomarna ses över för att långsiktighet även ska präglade detta område.

Stockholm den 6 oktober 2008

Dan Kihlström (kd)